

[Sigsgaard.]

udsuget disse lande. Da de er svage og ofte afhængige af eksporten af en eller nogle ganske få varer, som der måske endda findes erstatningsprodukter for, kan de ikke ved egen kraft ændre handelsmønsteret, så udbytningen holder op. Derfor har de forsøgt gennem internationale aftaler at nå frem til lidt bedre vilkår for deres handel, og det er jo det, der foregår i UNCTAD.

Desværre sker der ikke store fremskridt. Selv om visse vestlige politikere måske godt kan se, at u-landene må have rimeligere handelsvilkår, hvis modsætningerne mellem rige og fattige i verden ikke skal skærpes katastrofalt, tillader vort system, det kapitalistiske system, dem dårligt nok at handle mere langsigtet, for kapitalen kræver jo profit, hurtig profit, stor profit, og kapitalen kræver hård handel, udnyttelse af handelspartneren til det yderste. Det gælder for kapitalen om at købe så billigt som muligt og sælge så dyrt som muligt og om at udnytte i denne situation u-landenes svaghed. At det så ikke er i nogens interesse på lang sigt, bekymrer tilsyneladende ikke kapitalen, for den handler kortsynet. Jeg tror, dette er forklaringen på, at industrilandene, herunder Danmark, ikke er særlig villige til at give u-landene bedre handelsvilkår; der ligger i hvert fald en konflikt her. Ind imellem kan man så have sine tvivl om, hvorvidt det overhovedet er muligt at nå frem til handel på lige fod, så længe vestens lande stadig har det samfundssystem, de har. Men selvfølgelig må man gøre, hvad man kan, og se, hvor langt man kan komme.

Ministeren understregede i redegørelsen, at det går den gale vej: u-landenes andel af verdenshandelen er faldende, og deres bytteforhold forringes. Men det er ikke nok med det. En stadig større del af den kapital, der tilføres u-landene, kommer i form af lån og ikke som tilskud. Gaveydelseens andel af den samlede bilaterale hjælp er faldet fra 77 pct. i 1961 til 59 pct. i 1967; det vil altså sige, at långivningen i 1967 udgjorde 41 pct., og det er jo en kraftig stigning. Det har betydet, at u-landenes gæld vokser og vokser; 91 u-lande har nu en gæld på ca. 44 milliarder dollars. I de seneste år er u-landenes rente- og afdragsbetalinger til kreditorerne i de rige lande steget med hele 12 pct. om året, og det er

langt mere, end deres eksportindtægter steg med. Det vil altså sige, at de skal bruge en stadig større del af valutaen til at afdrage og forrente gæld med, og der bliver derfor mindre og mindre til den nødvendige import f. eks. af maskiner, så de kan opbygge deres eget erhvervsliv. I Afrika og Asien er gælden fordoblet bare i de sidste 5 år.

På den baggrund og på baggrund af Danmarks meget beskedne u-landsbistand ville det være på sin plads, at vi ydede finansiel bistand i form af de såkaldte programtilskud til u-lande, hvor pengene vil blive brugt til gavn for den brede befolkning. Det var med glæde, jeg bemærkede, at hr. Poul Dam var inde på det samme. Direkte finansiel hjælp i form af tilskud er den bedste hjælp for u-landene, det turde være indlysende, og når den alligevel ikke ydes, er det, fordi vestlig u-landsbistand, og også dansk, i første række varetager egne interesser. Når erhvervslivets folk sidder i u-landsstyrelsen, er det jo ikke u-landenes, men dansk erhvervslivs interesser, de plejer.

Gennem tilskud kan Danmarks samlede u-landsbistand hurtigt komme op på den ene procent; ja, man kan også hurtigt nå det mål, som man stemte for i New Delhi, nemlig 1 pct. af bruttonationalproduktet; der er ingen administrative eller andre hindringer her, som ikke kan overvindes. Afstemningen i New Delhi om den ene procent var i øvrigt efter min opfattelse for billig, for man vægrede sig ved at oplyse, hvornår man ville nå målet. Derfor spørger jeg udenrigsministeren i dag, om han kan oplyse, hvornår regeringen planlægger at nå målet 1 pct. af bruttonationalproduktet. Jeg går ud fra, det må indgå i regeringens økonomiske planlægning. U-landene ønskede målet nået i 1972, og det indvilligede Frankrig, Holland og Sverige i, men Danmark forholdt sig tavs.

Danmark stemte mod 4 resolutioner på konferencen, i alle tilfælde sammen med USA, og ligesom den radikale ordfører efterlyser jeg en begrundelse for Danmarks stillingtagen til forslaget om undersøgelse af virkningerne på u-landenes eksportinteresser af de ikke-toldmæssige handelsrestriktioner og de restriktive forretningsmetoder. Den stillingtagen stemmer jo ikke helt med ministerens ord om, at fremme af handelen med u-landene har første prioritet.